

Ruimte in verbondenheid

Verkiezingsprogramma

SGP Westerkwartier

Gemeenteraadsverkiezingen 2026-2030

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	1
INLEIDING.....	3
1. KERNWAARDEN EN DRIJFVEREN	4
<i>Liefde tot God en elkaar.....</i>	<i>4</i>
<i>Liefde voor de dag van God.....</i>	<i>5</i>
<i>Verbonden met mensen in nood.....</i>	<i>5</i>
<i>Rentmeesterschap.....</i>	<i>6</i>
<i>Ruimte voor verschil.....</i>	<i>6</i>
2. SOCIAAL DOMEIN	7
<i>Welzijn, jeugd- en jongerenwerk</i>	<i>7</i>
<i>Sterke gezinnen, stevige samenleving.....</i>	<i>7</i>
<i>Vrijwillige inzet krijgt ruimte.....</i>	<i>8</i>
<i>Werk, inkomen en arbeidsmarkt.....</i>	<i>9</i>
3. GEMEENTEBESTUUR EN ONDERSTEUNING.....	10
<i>De gemeente, in verbinding met u.....</i>	<i>10</i>
<i>Besturen in verbinding met de samenleving.....</i>	<i>10</i>
<i>Zichtbaarheid.....</i>	<i>11</i>
<i>Bewaking van de identiteit</i>	<i>11</i>
<i>Verbonden in netwerken</i>	<i>12</i>
4. VEILIGHEID	13
<i>Preventie en discriminatie.....</i>	<i>13</i>
<i>Politie en Boa's.....</i>	<i>14</i>
<i>Brandweer en ambulancezorg.....</i>	<i>14</i>
5. RUIMTE OM TE WONEN	15
<i>Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.....</i>	<i>15</i>
<i>Netcongestie en wonen.....</i>	<i>16</i>
<i>Inbreiding en uitbreiding.....</i>	<i>16</i>
<i>Huisvesting (arbeids-)migranten</i>	<i>16</i>
<i>Demografische ontwikkeling.....</i>	<i>17</i>
6. ECONOMIE	18
<i>Ruimte voor de lokale economie.....</i>	<i>18</i>
<i>Zorg voor ondernemers en agrariërs.....</i>	<i>18</i>
<i>Stikstof, PAS-melders en vergunningskwesties.....</i>	<i>19</i>
7. FINANCIËN	20
<i>Transparant financieel beleid</i>	<i>20</i>
<i>Subsidiebeleid.....</i>	<i>20</i>
8. VERKEER EN VERVOER	21

<i>Optimaal verbonden</i>	21
<i>Veiligheid</i>	21
<i>Duurzaam vervoer</i>	22
9. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID	23
<i>Samen gezond</i>	23
<i>Milieu en leefomgeving</i>	23
<i>Beheer van openbare ruimte en klimaatadaptatie</i>	24
<i>Duurzame energievoorziening</i>	24
<i>Ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven</i>	25
10. ONDERWIJS	26
<i>Onderwijshuisvesting</i>	26
<i>Integrale kindcentra</i>	26
<i>Onderwijsachterstanden tegengaan</i>	27
11. SPORT, ERFGOED EN RECREATIE	28
<i>Sport en recreatie doen we samen</i>	28
<i>Cultuur verbindt</i>	28
<i>Archeologie en erfgoed</i>	29

Inleiding

Hartelijk dank voor uw belangstelling voor de SGP Westerkwartier. Voor het eerst doen wij mee aan de gemeenteraadsverkiezingen, een mijlpaal waarvoor wij dankbaar zijn. We vertrouwen op Gods leiding en zegen, zoals verwoord in Spreuken 3: *“Vertrouw op den HEERE met uw ganse hart, en steun op uw verstand niet. Ken Hem in al uw wegen, en Hij zal uw paden recht maken.”*

We gaan de verkiezingen in met enthousiasme en een gedegen team, aangevoerd door onze bevlogen lijsttrekker Tim Venekamp. Met hulp van uw steun zal hij een herkenbaar en fris SGP geluid laten horen. De totstandkoming van dit programma is niet over één nacht ijs gegaan. De afgelopen tijd hebben we ons oor te luister gelegd bij onze leden, om uiteindelijk tot een onversneden SGP programma te komen dat oog heeft voor de uitdagingen en kansen in het Westerkwartier. Het programma geeft een helder beeld van waar wij voor staan en het vormt de basis voor ons handelen. U mag verwachten dat wij hiervan zoveel mogelijk proberen te realiseren met de houding die u van ons kent: **Bijbelgetrouw, betrouwbaar, dienstbaar, constructief en respectvol**. U hoeft niet te rekenen op vormen van populisme, uitsluiting of individualisme. De verwachting is dat we onze eerste termijn starten met een klein aantal zetels. Het is daarom nodig om onze prioriteiten duidelijk te maken. We hopen de komende vier jaar vorm te geven aan de hand van de slagzin: **Ruimte in verbondenheid**. Met andere woorden: de gemeente geeft de ruimte aan de burger en het bedrijfsleven zonder de onderlinge verbondenheid in de samenleving uit het oog te verliezen. Saamhorigheid staat op één. Daarbij is niemand uitgesloten. Dit komt concreet naar voren in onze vijf speerpunten:

1. Sterke gezinnen, stevige samenleving

Het gezin is de hoeksteen van de samenleving. De SGP kiest voor steun aan stabiele thuissituaties met laagdrempelige toegang tot relatietherapie en goede jeugdzorg.

2. De gemeente, in verbinding met u

De afstand tot de gemeente is voor veel mensen groot, vaak zelfs in letterlijke zin. Er wordt geïnvesteerd in aanwezigheid van de gemeente in alle voormalige gemeenten, minimaal één dag per week. Ook moet het mogelijk blijven om in direct contact te komen met iemand van de gemeente.

3. Ruimte om te wonen

Ruimte voor wonen die past bij de schaal en identiteit van onze dorpen heeft prioriteit. De gemeente geeft voorkeur aan inbreidingsprojecten boven uitbreiding. Bij uitbreiding zijn Bijbels rentmeesterschap en respect voor cultuurhistorie belangrijke principes.

4. Ruimte voor ondernemers en agrariërs, verbonden met de regio

Ondernemers en agrariërs verdienen de ruimte. Regelgeving en belastingen worden tot het redelijke beperkt. Er is ruimte voor economie die past bij de identiteit van de gemeente.

5. Vrijwillige inzet krijgt ruimte

Een groot deel van onze gemeente draait op de stille kracht van vrijwilligers. De gemeente ondersteunt vrijwillige initiatieven en voorkomt dat betaalde krachten onbedoeld vrijwilligerswerk overnemen. Mantelzorgers verdienen jaarlijks een royale blijk van waardering.

Door in te zetten op een in de kern stabiele gemeente, verwachten we dat iedere inwoner van de gemeente daar de vruchten van plukt. We bidden dat onze campagne gezegend mag worden en we zien uit naar een prachtige termijn in de gemeenteraad. Uw steun is onmisbaar!

Namens de verkiezingsprogrammacommissie onder leiding van Tim Venekamp

1. Kernwaarden en drijfveren

De SGP is een christelijke partij. Wij baseren onze politieke visie op de Bijbel en de gereformeerde belijdenisgeschriften. Het christelijke geloof is betekenisvol, biedt een hoopvolle toekomst en is goed voor iedereen. De SGP ziet de overheid als dienaars van God, die zich inzet voor het belang van de inwoners.

Liefde tot God en elkaar

Wij geloven dat God zorg draagt voor Zijn schepping en betrokken is op ons mensen. Hij is de Bron van al het goede. Deze God geeft ons, met het oog op ons welzijn, Zijn goede en heilige geboden. Daarvan geeft Christus ons als samenvatting dat we God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf. Liefde is het centrale thema van het christelijk geloof. Het geloof is niet alleen een persoonlijke kwestie, het biedt ook richtlijnen voor het maatschappelijke leven. In de Bijbel lezen we hoe God wil dat wij ons gedragen ten opzichte van Hem en onze medemensen. Hierbij is belangrijk dat ieder mens naar Gods Beeld is geschapen, en door Hem is gewild. Daarom vindt de SGP een respectvolle omgang met elkaar heel belangrijk en staat zij voor politiek volgens de Bijbelse norm.

God zegent een leven dat gebaseerd is op christelijke normen en waarden en dat bijdraagt aan het welzijn van de hele samenleving. In zo'n samenleving komt ieder mens tot zijn recht. Overheidsgeld wordt daarom niet besteed aan zaken die in strijd zijn met de Bijbel. Tegelijkertijd erkent de SGP de scheiding van kerk en staat, waarbij de overheid de zelfstandigheid van de kerk respecteert en de kerk geen politieke macht heeft.

Concreet:

- De SGP wil bevorderen dat Gods Naam met respect en eerbied wordt gebruikt. De gemeente dient het misbruik van Zijn Naam tegen te gaan. De SGP is voorstander van een respectvolle samenleving. De vrijheid van meningsuiting is geen vrijbrief voor grove taal en vloeken in het publieke domein.
- De gemeente zoekt actief de samenwerking met kerkgenootschappen bij thema's zoals armoedebestrijding, eenzaamheid, zorg voor kwetsbaren en maatschappelijke opvang. Hun netwerk en betrokkenheid worden benut en kunnen daardoor een betekenisvolle bijdrage leveren.
- Het draagt bij aan gezondheid, leefbaarheid en woonplezier wanneer de horeca tijdig sluit. Sluiting voor middernacht is het streven.
- Voor een gezond en respectvol straatbeeld willen we reclames voor datingapps die vreemdgaan promoten verbieden.
- Doelstellingen en activiteiten van subsidieontvangers mogen niet in strijd zijn met de Bijbel.

Liefde voor de dag van God

God heeft in Zijn wijsheid een rustdag aan de mens gegeven om Hem te eren, en naar elkaar om te zien. De zondag is in de christelijke traditie de rustdag. Ook vanuit maatschappelijk en sociaal oogpunt is het goed om wekelijks een rustdag te hebben. Daardoor nemen ons welzijn en onze gezondheid toe. Het lokale economische leven en een sociale arbeidsmarkt kunnen niet zonder rust op zijn tijd. Daarnaast is het ook vanuit duurzaamheidsoogpunt goed om een dag rust en dus ook minder verkeer te hebben.

Concreet:

- We streven ernaar dat de zondag weer een collectief rustmoment wordt in onze samenleving en economie. Waar winkels nu al open zijn pleiten we voor beperking of beëindiging van de openingstijden.
- Bescherming van (kleine) winkeliers en werknemers blijft cruciaal, zodat zij niet gedwongen worden op zondag hun winkel te openen en te werken.
- De SGP wil de zaterdag sport stimuleren. Het streven is om (sport)evenementen op zondag zoveel mogelijk te beperken, met als ideaal volledige zondagsrust.

Verbonden met mensen in nood

De toegenomen instroom van vluchtelingen stelt de gemeente voor uitdagingen. De Bijbel geeft ons de opdracht om gastvrij te zijn voor vluchtelingen en mensen in nood, in het bijzonder voor vervolgte medechristenen. De opvang van statushouders moet tegelijk in balans zijn met rechtvaardige belangen van de eigen bevolking. Er wordt gezorgd voor plek voor statushouders en er wordt een beroep gedaan op de samenleving. Plaatselijke kerken kunnen hun steentje bijdragen in het omzien naar deze nieuwe inwoners. Vrijwilligers kunnen helpen met werk, school en vrijetijdsbesteding.

Concreet:

- We tonen christelijke barmhartigheid voor vluchtelingen en statushouders.
- De opvang van statushouders is een plicht, daarom pleiten wij voor het herbergen van statushouders maar in behapbare concentraties voor de lokale gemeenschap.
- Tijdig en pro-actief overleg vanuit de gemeente naar de buurtbewoners is een harde voorwaarde voor het openen van nieuwe locaties.
- We zetten ons extra in voor de veiligheid en openbare orde wanneer met het huisvesten van statushouders overlast en criminaliteit dreigen toe te nemen.
- We stimuleren betrokkenheid van kerken en vrijwilligers bij de opvang en integratie van statushouders, bijvoorbeeld door hulp bij het vinden van werk, onderwijs en sociale activiteiten.

Rentmeesterschap

God heeft de aarde aan de mens toevertrouwd. Daarom is goed rentmeesterschap van groot belang. We willen zorg dragen voor de schepping, zonder deze uit te putten. Ook dragen we een verantwoordelijkheid voor onze leefomgeving en het klimaat. Bij de keuze van maatregelen willen we nuchter en zorgvuldig zijn, met oog voor hun werkelijke effect. Agrariërs spelen bij de uitvoering een grote rol als beheerders van een groot deel van ons landschap.

Concreet:

- De gemeente betreft inwoners bij beleid rondom klimaat en duurzaamheid, zoals bij de uitvoering van de Regionale Energiestrategieën.
- Het accent ligt op de betaalbare en realistische uitvoering van maatregelen gericht op de huidige energiedoelen, zonder de lat onnodig hoger te leggen.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt inwoners en bedrijven bij duurzame initiatieven. Daarbij doen we er alles aan om onze bedrijven en agrarische ondernemers te behouden en ze te helpen waar het kan.

Ruimte voor verschil

De SGP streeft naar een samenleving waarin iedereen, ongeacht achtergrond of beperking, welkom is en zich gewaardeerd voelt. Vanuit Bijbelse naastenliefde zien we om naar kwetsbare mensen in hun situatie en bieden we ondersteuning waar nodig. Inclusie vraagt om wederzijds respect en ruimte voor verschil. De regenboog verwijst naar Gods goedheid en trouw en is daarom geen geschikt symbool voor activistisch diversiteitsbeleid. De gemeente speelt een verbindende en faciliterende rol, met aandacht voor toegankelijkheid en maatschappelijke betrokkenheid.

Concreet:

- Vrijheid van meningsuiting en geloofsvrijheid blijven leidende principes.
- De gemeente kiest voor een brede aanpak van inclusie, waarin aandacht is voor de hele samenleving zonder nadruk op specifieke groepen of thema's.
- Inclusiebeleid richt zich op toegankelijkheid van publieke gebouwen, digitale diensten en openbare ruimtes, zodat iedereen kan deelnemen aan de samenleving.
- Vrijwilligersorganisaties die zich inzetten voor kwetsbare mensen in knelsituaties, zoals ouderen, mensen met een beperking en jongeren met psychosociale problemen, krijgen gemeentelijke ondersteuning.
- De gemeente stimuleert initiatieven en evenementen die de samenleving verbinden en respectvol omgaan met onze basale christelijke normen en waarden.

2. Sociaal domein

De SGP vindt het belangrijk dat iedereen mee moet kunnen doen in de samenleving. Gelukkig gaat het met de meeste inwoners goed en zijn ze zelfredzaam. Maar dit lukt niet iedereen. Inwoners die daarbij hulp nodig hebben verdienen zorg, ondersteuning en bescherming. Kerken, scholen en maatschappelijke instellingen spelen hierin een belangrijke rol en worden intensief betrokken bij het gemeentelijke beleid.

Welzijn, jeugd- en jongerenwerk

In het sociaal domein zijn veel vrijwilligersorganisaties actief, vaak verbonden aan kerken of maatschappelijke organisaties. De SGP is kritisch op het uitbesteden van welzijnstaken aan grote partijen, omdat dit kleinere, lokaal gewortelde initiatieven kan verdringen.

Concreet:

- Lokaal actieve maatschappelijke organisaties en initiatieven op het gebied van zorg en welzijn verdienen gemeentelijke steun.
- Jeugd- en jongerenwerk krijgen ondersteuning. Maatschappelijke organisaties en kerken geven we de ruimte om dit op hun eigen manier in te vullen.
- De gemeente bevordert het werk van maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding, begeleiding van statushouders, schuldhulpverlening en het tegengaan van eenzaamheid. Voorbeelden daarvan zijn de Voedselbank, sociale fondsen, repair cafés, stichting Present, stichting Schuldhulpmaatje, het Leger des Heils en Vluchtelingenwerk.

Sterke gezinnen, stevige samenleving

Als in een gezin liefde woont bloeien vaders, moeders en kinderen op. De overheid moet het gezin daarom koesteren en beschermen. Helaas gebeurt dat nu nauwelijks. Het individu – en dus niet het gezin – vormt vaak het uitgangspunt van gemeentelijk beleid. De SGP wil het gezin juist weer in ere herstellen. We hechten aan de verantwoordelijkheid van ouders voor de opvoeding van hun kinderen. Gezinnen staan onder grote druk en de vraag naar jeugdhulp stijgt. De SGP maakt zich hierover zorgen. De kosten van de jeugdzorg rijzen hierdoor de pan uit. Dit vraagt om een kritische inzet van gemeentelijke budgetten, met focus op preventie en passende zorg. De SGP vindt dat er bij jeugdhulp in het algemeen teveel van de gemeente wordt verwacht. De gemeente moet zich meer inzetten voor het versterken van de eigen kracht en regie van jongeren en hun gezin.

De maatschappelijke gevolgen van scheidingen zijn gigantisch. Toch kijkt de politiek vaak weg van deze rauwe realiteit. Dit taboe moet worden doorbroken om kinderen, ouders en de samenleving verder te helpen. Het is cruciaal dat de gemeente investeert in het versterken van relaties en het voorkómen van (v)echtscheidingen.

Concreet:

- Een laagdrempelig jeugdteam biedt toegankelijke ondersteuning.
- Kosten voor jeugdhulp blijven binnen het beschikbare budget, met nadruk op structurele financiering vanuit het Rijk.
- De SGP zet zich in voor het versterken van relaties en preventie van (v)echtscheidingen.
- De gemeente waarborgt in de jeugdzorg de keuzevrijheid van zorgvragers, zodat zij zorg kunnen krijgen die aansluit bij hun levensovertuiging.
- Licht verstandelijk beperkte jongvolwassenen lopen het risico tussen wal en schip te vallen. Betere samenwerking tussen school, zorg en gezin is nodig.
- De gemeente voert actief de Wet integrale suïcidepreventie uit.
- Jongeren die niet thuis kunnen wonen, worden zoveel mogelijk opgevangen in een gezinshuis of pleeggezin. Het aantal jongeren dat in gesloten jeugdzorg verblijft dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- Pleegouders en gezinshuisouders worden actief ondersteund en gestimuleerd.
- Specialistische jeugdhulp wordt regionaal georganiseerd, met minimale administratieve lasten voor aanbieders.

Vrijwillige inzet krijgt ruimte

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) legt de verantwoordelijkheid bij inwoners, maar de gemeente ondersteunt met zorg, begeleiding en hulp aan huis.

Vrijwilligers/mantelzorgers zijn hierbij onmisbaar en verdienen actieve ondersteuning.

Concreet:

- Inwoners behouden keuzevrijheid binnen de Wmo, zodat zij zorg kunnen krijgen die past bij hun levensovertuiging.
- De gemeente zet zich in om mensen die statushouder zijn of dan wel een afstand tot de arbeidsmarkt hebben wel vrijwilligerswerk te laten doen.
- Vrijwilligers krijgen waardering, zoals een jaarlijkse prijs en passende verzekering.
- Mantelzorgers krijgen een jaarlijkse, royale waardering. Er komt meer aandacht voor respijtzorg en andere manieren om mantelzorgers te ondersteunen!
- De gemeente biedt goede middelen en keuzevrijheid voor psychosociale hulp.
- De gemeente biedt ongewenst zwangere vrouwen laagdrempelige psychosociale steun en helpt bij opvang, huisvesting en zorg voor hun kind.
- Er wordt onderzocht wat nodig is om vrijwilligers en mantelzorgers langer te behouden en nieuwe personen aan te trekken.

Werk, inkomen en arbeidsmarkt

Zowel betaald als onbetaald werk draagt bij aan de samenleving. De SGP erkent de grote waarde van vrijwilligerswerk, mantelzorg en zorg, en beschouwt deze als niet minder belangrijk dan betaalde arbeid. Iedereen is verantwoordelijk voor verwerving van een eigen inkomen, maar de gemeente biedt steun aan degenen die dat niet zelf kunnen.

Concreet:

- Inwoners met een uitkering leveren indien mogelijk een tegenprestatie, bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek te geven en zet zich in voor een brede uitvoering van de banenafpraak, zowel binnen de gemeente als bij lokale werkgevers.
- Schuldhulpverlening wordt toegankelijker gemaakt met hulp van maatjes en persoonlijke dienstverlening.
- Een ruimhartig minimabeleid omvat kwijtschelding van belastingen, bijzondere bijstand en ziektekostenverzekeringen.
- De gemeente voorkomt de armoedeval door eraan bij te dragen dat (meer) werken financieel aantrekkelijker is dan het ontvangen van een uitkering.

3. Gemeentebestuur en ondersteuning

Het gemeentebestuur richt zich op de samenleving en beoogt het welzijn en de belangen van haar inwoners te dienen. De overheid is immers Gods dienaar, de burger ten goede. De SGP streeft naar een gemeentebestuur dat dicht bij de inwoners staat. Dat vraagt van raadsleden, bestuurders en ambtenaren een luisterend oor en vervolgens een actieve betrokkenheid op het geheel van de samenleving.

De gemeente, in verbinding met u

De SGP vindt het belangrijk dat de gemeente bereikbaar en toegankelijk is voor haar inwoners. Gelukkig gaat er op dit gebied veel goed. Tegelijk ervaren ook veel inwoners een kloof. Dat is ernstig omdat daarmee de representativiteit van ons democratische stelsel wordt ondergraven. De SGP vindt het erg belangrijk dat deze kloof wordt overbrugd. Bestuurders moeten daarom zorgvuldig luisteren en actief betrokken zijn op de samenleving.

Tegelijkertijd zien we dat inwoners steeds vaker hun onvrede uiten over besluiten van de lokale overheid. Dit zien we bijvoorbeeld in Doezum. Dit gebeurt soms op een respectvolle manier, maar helaas ook steeds vaker via persoonlijke aanvallen of bedreigingen richting politici. Dit ondermijnt het gezag en de effectiviteit van de overheid. Met name bij complexe thema's zoals woningbouw, is het van groot belang dat bestuurders transparant en eerlijk communiceren. Door niet alleen te luisteren, maar ook belangen zorgvuldig af te wegen en keuzes duidelijk uit te leggen, kan wederzijds begrip en vertrouwen worden versterkt.

Concreet:

- Het gemeentebestuur zoekt actief contact met de samenleving en neemt gevoelens, argumenten en zorgen van inwoners serieus.
- Het gemeentebestuur draagt verantwoordelijkheid voor het algemeen belang, ook wanneer dat soms in strijd is met individuele belangen.
- De gemeente zet zich maximaal in voor een zorgvuldige belangenafweging en een transparante procedure, met oog voor het draagvlak onder inwoners.
- De SGP wil deregulering blijvend hoog op de agenda houden.

Besturen in verbinding met de samenleving

Het gemeentebestuur hoeft zijn publieke taak niet alleen uit te oefenen. Wat de inwoner zelf kan aanpakken, neemt de overheid niet over. Veiligheid, leefbaarheid en zorgaanbod vormen de kerntaken van de gemeente. Ook zet de gemeente zich in voor vreedzaam samenleven en goede onderlinge verhoudingen in de maatschappij.

Concreet:

- De gemeente stimuleert en ondersteunt maatschappelijke en particuliere initiatieven. Ook heeft zij een tweejaarlijks een interkerkelijk overleg om activiteiten af te stemmen.
- De gemeente stimuleert het zelforganiserend vermogen van inwoners en organisaties bij het realiseren van oplossingen binnen deze kerntaken.
- De gemeente bewaakt haar democratische legitimiteit, ook binnen samenwerkingsverbanden zoals veiligheidsregio's en omgevingsdiensten, en behoudt daarin een actieve rol. Zij stelt zich proactief op en voorkomt situaties waarin zij gepasseerd wordt door andere partijen.
- De gemeente zet zich in voor een veilige leefomgeving voor iedereen.
- De gemeente maakt zich sterk voor het beschermen en ondersteunen van de meest kwetsbaren.

Zichtbaarheid

De gemeente is de overheid die het dichtst bij de inwoner staat. Het gemeentebestuur is daarom zichtbaar, bekend en benaderbaar.

Concreet:

- De gemeente maakt werk van heldere communicatie en uitwisseling tussen besturen en inwoners. Hierbij kan gedacht worden aan het beschikbaar stellen van een papieren gemeentegids.
- De gemeente faciliteert mensen die niet digitaal vaardig zijn zoveel mogelijk en biedt in elk geval de mogelijkheid om een fysieke afspraak te maken.
- Het gemeentebestuur is zichtbaar en gemakkelijk vindbaar in de samenleving, door bijvoorbeeld werkbezoeken, een toegankelijke website en door te investeren in contacten met inwoners.
- De gemeente zorgt voor zichtbaarheid in de voormalige gemeentes van het Westerkwartier, dit betekent dat in een aantal plekken wekelijks een loket met ambtenaar is voor mensen in deze kernen. Dit omdat de afstand naar Zuidhorn te ver is voor veel mensen. Tevens kan dit in samenwerking met de wijkagent.

Bewaking van de identiteit

Onze dorpen hebben een uniek karakter dat hen onderscheidt van andere plaatsen. Inwoners voelen zich verbonden door lokale historie en identiteit, en zijn trots op hun dorp. Het is nodig om dit te koesteren, ook bij samenwerking met andere gemeenten.

Concreet:

- Samenwerking die tot schaalvergroting leidt, mag niet ten koste gaan van de eigenheid van onze gemeenschap. Deze eigenheid wordt actief beschermd en behouden. Daarom steunt de SGP geen samenwerkingsvormen die het lokale karakter van onze gemeente onder druk zetten of doen verdwijnen.
- Dorpen en wijken hebben een eigen identiteit die gerespecteerd moet worden. Een wijkgerichte aanpak staat voorop, waarbij inwoners actief betrokken worden bij het beleid en de uitvoering van plannen die hun directe leefomgeving beïnvloeden.
- Lokale voorzieningen lopen gevaar te verdwijnen, daarom pleit de SGP voor het behoud en stimuleren van lokale initiatieven, zoals de dorpswinkel Oldehove.

Verbonden in netwerken

Onze gemeente speelt een belangrijke rol in het netwerk van maatschappelijke organisaties. Als overheid hebben we een unieke verantwoordelijkheid, maar we zien ook de waarde van ruimte geven aan initiatieven vanuit de samenleving. Door samenwerking ontstaat een sterker en hechter netwerk waarin inwoners en organisaties tot hun recht komen.

Concreet:

- Onze gemeente neemt actief deel aan de netwerken van maatschappelijke organisaties en werkt samen om lokale uitdagingen aan te pakken.
- De gemeente erkent en ondersteunt de kracht van de samenleving door ruimte te geven aan initiatieven vanuit inwoners, kerken en verenigingen.
- Het goed functioneren van dorpsraden en wijkplatforms wordt gestimuleerd. Zij zijn representatief voor hun achterban, hebben een duidelijke positie en worden serieus betrokken bij de vormgeving en uitvoering van beleid dat hun gebied betreft.

4. Veiligheid

Veiligheid is een voorwaarde voor een goede samenleving. De zorg voor veiligheid is één van de kerntaken van de overheid. De politie draagt daarbij in de eerste plaats zorg voor de fysieke veiligheid. Maar veiligheid en 'je veilig voelen' is niet iets wat de gemeente alleen kan realiseren. Ook woningcorporaties, instellingen, ondernemers en inwoners zelf spelen een belangrijke rol. De SGP hecht waarde aan samenwerking om veiligheid te bevorderen. Door samen te werken met partners, vrijwilligers, inwoners en ondernemers kan het veiligheidsgevoel worden verbeterd. Initiatieven die bijdragen aan het bestrijden van criminaliteit en overlast verdienen steun en waardering.

Preventie en discriminatie

De SGP vindt dat preventie en handhaving onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Preventieve maatregelen helpen problemen voorkomen, terwijl handhaving zorgt voor een veilige en rechtvaardige samenleving. De gemeente straalt daadkracht uit in haar beleid en communicatie. Vandalisme, overlast en geweld tegen hulpverleners worden niet getolereerd. Daarnaast wijst de SGP geweld en discriminatie in elke vorm af. We hebben oog voor kwetsbare groepen en ondersteunen initiatieven die hun veiligheid vergroten. Daarbij verdient de aanpak van antisemitisme extra aandacht. Dit thema verdwijnt nu vaak in de breedte van het antidiscriminatiebeleid, terwijl Jodenhaat de laatste tijd helaas sterk toeneemt. De SGP vindt dat hier stevig tegen opgetreden moet worden.

Concreet:

- Buurtpreventie, WhatsApp-groepen en AED-projecten worden actief gestimuleerd en ondersteund.
- Er is speciale aandacht voor jeugd en gezinnen met complexe problemen, met zorg op maat om escalaties te voorkomen.
- De gemeente bestrijdt overmatig alcohol- en drugsgebruik met voorlichting, controles en striktere handhaving van het alcoholverbod op straat.
- De samenwerking met de reclassering wordt versterkt, zodat ex-gedetineerden begeleiding krijgen, om hen een nieuwe kans te bieden.
- Overlast in de woonomgeving door burens of verwarde personen is een veelvoorkomend probleem en kan snel escaleren. De gemeente kan passende acties uitzetten door bijvoorbeeld tijdig buurtbemiddeling aan te bieden.
- De SGP steunt een lokale aanpak tegen antisemitisme.
- Het moet mogelijk zijn om pro-Palestijnse demonstraties bij herdenkingen, zoals 4 mei, te weren, om respect voor de lokale oorlogsgeschiedenis en de Joodse gemeenschap te waarborgen.

Politie en Boa's

Ook onze gemeente heeft te maken met ondermijnende criminaliteit. Criminele activiteiten verschuiven van de stad naar het platteland. De SGP wil de doelen van de Nationale Politie bundelen met gemeentelijke doelstellingen. Daardoor nemen de lokale mogelijkheden toe. De gemeente zorgt voor voldoende inzet van ambtenaren op het terrein van openbare orde en veiligheid. Boa's (buitengewoon opsporingsambtenaren) mogen geen politietaken overnemen. Wanneer zij in de praktijk toch meer verantwoordelijkheid krijgen, moeten zij beschikken over de juiste middelen om hun werk veilig en effectief uit te voeren.

Concreet:

- Wijkagenten zijn onmisbaar in de kernen/wijken. Er komt meer ruimte voor opsporing van lokale criminaliteit, in samenwerking met wijkagenten. De gemeente zet zich in voor één wijkagent per 5.000 inwoners met voldoende tijd en middelen.
- De SGP vindt het onwenselijk dat er in de nacht geen politie is in Zuidhorn en pleit voor een steunpunt in de nacht.
- De gemeente zet zich maximaal in voor het borgen van korte aanrijtijden van politie, ambulance en brandweer.
- De taken van boa's blijven duidelijk afgebakend en binnen hun specifieke bevoegdheden. Politietaken blijven de verantwoordelijkheid van de politie.
- Als boa's in uitzonderlijke gevallen zwaardere verantwoordelijkheden krijgen, moet hun uitrusting hierop worden aangepast, zodat zij veilig kunnen werken.
- Boa's hebben veel lokale kennis. Bij het tegengaan van ondermijning moet hier meer op worden ingezet. Het is nodig dat boa's beter worden uitgerust en ondersteund om misstanden in de wijk effectief aan te pakken.

Brandweer en ambulancezorg

Brandweer en ambulancezorg zijn belangrijke schakels in de zorg en veiligheid voor de inwoners. Er zijn regionale samenwerkingsverbanden, maar de gemeente moet volop aandacht aan dit thema blijven geven.

Concreet:

- Het gemeentebestuur houdt goed contact met brandweervrijwilligers en stimuleert indien nodig de werving van nieuwe vrijwilligers.
- Bij een ramp of crisis behoort de gemeente volledig voorbereid te zijn op haar taken. Voorbereiding, samenwerking en oefeningen verdienen daarom veel aandacht.

5. Ruimte om te wonen

Wonen en werken zijn belangrijke thema's voor de gemeente. Een evenwichtig woningaanbod maakt de gemeente aantrekkelijk voor inwoners. De SGP zet zich in voor een goede balans tussen huur- en koopwoningen, met aandacht voor verschillende prijklassen en doelgroepen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn Bijbels rentmeesterschap en respect voor cultuurhistorie belangrijke principes. Het behoud van open ruimte en zorgvuldig ruimtegebruik staan hierbij centraal.

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

De Omgevingswet biedt kansen voor lokaal beleid en legt bij initiatiefnemers de verantwoordelijkheid om draagvlak te creëren. De SGP streeft naar een zuinig gebruik van de ruimte, waarbij grootschalige ontwikkelingen altijd in regionale samenwerking plaatsvinden. Voor elke doelgroep moeten er passende woonmogelijkheden zijn. De SGP wil aandacht voor nieuwe woonvormen, verduurzaming van woningen en energieneutrale nieuwbouw.

Concreet:

- Welstandseisen kunnen worden versoepeld of gedeeltelijk afgeschaft, zolang cultuurhistorische aspecten behouden blijven.
- Nieuwe wijken worden goed aangesloten op het openbaar vervoer.
- Uitbreiding van bedrijventerreinen wordt gekoppeld aan revitalisering van bestaande terreinen.
- De gemeente zet zich, samen met woningcorporaties en projectontwikkelaars, in voor een passend woningaanbod. Het aandeel sociale huur, goedkope koop en middenhuur wordt afgestemd op de lokale behoefte, niet op landelijke quota.
- De gemeente voorkomt onnodige regels die woningbouw vertragen of beletten en stimuleert actief het gebruik van rijks- en provinciale subsidies voor woningbouw en duurzame woonprojecten.
- De SGP is een voorstander van mantelzorgwoningen, tijdelijke huisvesting, passende woonoplossingen voor jongeren, ouderen en ouderenhofjes.
- Bij nieuwbouwplannen wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de behoeften van ouderen, zoals levensloopbestendige woningen, goede toegankelijkheid en nabijheid van zorgvoorzieningen.

Netcongestie en wonen

Netcongestie vormt een steeds grotere uitdaging voor woningbouw en bedrijfsontwikkeling. Het elektriciteitsnet kan de groeiende vraag naar stroom niet altijd aan, wat kan leiden tot vertragingen bij nieuwe bouwprojecten en beperkingen voor bedrijven die willen uitbreiden of verduurzamen. De SGP wil dat de gemeente in regionaal verband samen optrekt met netbeheerders om de belangen van inwoners en bedrijven te behartigen. Door tijdig knelpunten te signaleren en oplossingen te stimuleren, kan de gemeente bijdragen aan een toekomstbestendige energievoorziening.

Concreet:

- De gemeente werkt samen met regio en netbeheerders om knelpunten in de elektriciteitsvoorziening tijdig te signaleren en op te lossen.
- De gemeente faciliteert het uitbreiden en versterken van het elektriciteitsnet door ruimtelijke procedures waar mogelijk te versnellen.
- Innovatieve oplossingen zoals buurtbatterijen en slimme netwerken worden gestimuleerd om piekbelasting te verminderen en netcapaciteit efficiënter te benutten.

Inbreiding en uitbreiding

De SGP geeft de voorkeur aan inbreiding boven uitbreiding om zo zorgvuldig om te gaan met beschikbare ruimte. Tegelijk is duidelijk dat uitbreiding vaak noodzakelijk is om het woningtekort op te lossen. Bij uitbreiding wordt rekening gehouden met het landschap, het behoud van groen en de cultuurhistorische inrichting van het gebied. Dit vraagt om plannen die zorgvuldig balanceren tussen groei en het behoud van de identiteit van de omgeving.

Concreet:

- De gemeente geeft prioriteit aan inbreidingsprojecten, waarbij leegstaande (bedrijfs)panden en braakliggende terreinen worden benut.
- Uitbreidingsplannen worden zorgvuldig ontworpen met oog voor het landschap, behoud van natuur, het benutten van hernieuwbare energie en de integratie van cultuurhistorische elementen.
- Bij zowel inbreiding als uitbreiding worden voorzieningen zoals groen, speeltuinen en wandelpaden nadrukkelijk meegenomen om de leefbaarheid te vergroten.

Huisvesting (arbeids-)migranten

De instroom van vluchtelingen stelt de gemeente voor uitdagingen. De Bijbel is helder over

gastvrijheid naar vluchtelingen. Tegelijk moet de opvang van vluchtelingen in balans zijn met de belangen van onze inwoners. Denk hierbij aan oplossingen zoals het benutten van leegstaande panden of vakantieparken, om de druk op reguliere woningen te verminderen. Daarnaast spelen arbeidsmigranten een belangrijke rol in de landbouw, logistiek en industrie, maar hun huisvesting voldoet vaak niet aan de norm. De SGP ziet het als een gedeelde verantwoordelijkheid van werkgevers en gemeenten om goede huisvesting te realiseren.

Concreet:

- De SGP bepleit gastvrijheid voor vluchtelingen, maar de opvang van asielzoekers moet passen bij de aard en schaal van de gemeenschap.
- Het maatschappelijk middenveld speelt een belangrijke rol bij de opvang van asielzoekers en statushouders.
- Statushouders krijgen een zinvolle dagbesteding. Aangezien integratie het beste gaat door te participeren in de samenleving stimuleert de gemeente zoveel mogelijk dat statushouders een baan hebben en de taal leren.
- Bedrijven en gemeente zorgen samen voor een goede kwaliteit van het woon- en leefklimaat, zowel voor arbeidsmigranten als voor de directe omgeving.
- Arbeidsmigranten die op huisvestingslocaties verblijven, worden indien mogelijk geregistreerd in een gemeentelijk nachtregister.
- De gemeente stimuleert initiatieven die bijdragen aan integratie van arbeidsmigranten, waaronder taalonderwijs.

Demografische ontwikkeling

De SGP vindt het belangrijk dat onze samenleving uitstraalt dat kinderen welkom zijn en dat jonge ouders op steun kunnen rekenen. De SGP wil niet dat de overheid aandrang uitoefent ten aanzien van het al dan niet krijgen van kinderen. Wel vindt de SGP dat de overheid, waar mogelijk, belemmeringen moet wegnemen die jonge mensen doet beslissen om hun kinderwens uit te stellen.

Concreet:

- De gemeente zet zich in voor betaalbare huisvesting voor jonge stellen.
- Het bieden van laagdrempelige steun aan jonge ouders bij opvoedingsvragen, kan met behulp van vrijwilligersorganisaties en kerken worden gerealiseerd.
- De gemeente ontwikkelt positief lokaal gezinsbeleid.

6. Economie

De SGP zet zich in voor een gezonde economie die voorziet in ons levensonderhoud en bijdraagt aan het welzijn van de samenleving. Vanuit het Bijbelse rentmeesterschap zien we de verantwoordelijkheid om economische ontwikkeling in balans te laten zijn met zorg voor de schepping.

Ruimte voor de lokale economie

Het economisch leven ontwikkelt zich razendsnel en vraagt om flexibiliteit en vooruitdenken. Het is de taak van de gemeente om hier proactief op in te spelen en waar nodig hierin een ondersteunende rol te vervullen. De gemeente stimuleert economische ontwikkeling waarbij duurzaamheid en efficiënt ruimtegebruik centraal staan. De SGP wil de lokale economie stimuleren om werkgelegenheid voor onze inwoners te creëren. Belangrijk is om zowel betaald als niet-betaald werk te waarderen. De SGP vindt zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk essentieel voor een goed functionerende samenleving. Daarom moet het gestimuleerd en meer gewaardeerd worden.

Concreet:

- De gemeente draagt zorg voor een goede communicatie met bedrijven om snel en effectief in te kunnen spelen op veranderingen in de economie.
- De gemeente zet in op efficiënt benutten van beschikbare ruimte, mits het geen afbreuk doet aan het landelijke karakter van de omgeving.
- De gemeente heeft grote waardering voor vrijwilligerswerk en mantelzorg en brengt dit ook tot uitdrukking. Waar nodig wordt dit gestimuleerd in samenwerking met de ondernemers, de sociale dienst en het UWV.
- De gemeente zet in op het activeren van werkzoekenden uit de eigen regio.
- De gemeente trekt innovatieve bedrijven aan door samen te werken binnen een regionaal beleid, met name gericht op de promotie van streekproducten.
- Nieuwe bedrijvigheid moet meerwaarde hebben voor de eigen inwoners, naast de bijdrage aan gemeentelijke belastingen.
- De gemeente betreft lokale bedrijven laagdrempelig bij aanbestedingen en nodigt hen uit voor het opzetten van een raamcontract, zodat de economie van Westerkwartier maximaal profiteert.

Zorg voor ondernemers en agrariërs

Zelfstandige ondernemers, boeren en tuinders, familiebedrijven en het midden- en kleinbedrijf vormen de ruggengraat van onze lokale economie. De gemeente moet hen actief ondersteunen en betrekken bij besluitvorming. Dit kan door hen te voorzien van goede locaties, duidelijke regelgeving en eenvoudige procedures. Regels moeten ondernemers beschermen en reguleren, niet belemmeren.

Concreet:

- De gemeente heeft een bedrijfscontactfunctionaris die bedrijven helpt met al hun vragen en problemen. Gedacht moet worden aan een soepel beleid inzake regelgeving en stimuleren van een vestigingsklimaat.
- De gemeente ondersteunt, waar mogelijk, agrariërs die (deels) stoppen met hun bedrijfsactiviteiten en bij het ontwikkelen van nieuwe economische activiteiten.

Stikstof, PAS-melders en vergunningskwesties

Onduidelijke en steeds veranderende regelgeving vanuit Brussel en Den Haag heeft ertoe geleid dat veel ondernemers, agrariërs en andere initiatiefnemers met terugwerkende kracht zonder geldige natuurvergunning komen te zitten. De gevolgen zijn ingrijpend: bedrijven uit allerlei sectoren worden geconfronteerd met juridische onzekerheid en financiële problemen. De impact van deze situatie is zakelijk, persoonlijk en maatschappelijk voelbaar.

Concreet:

- De gemeente richt een steunpunt op waar getroffen ondernemers en initiatiefnemers terecht kunnen voor hulp en juridische ondersteuning.
- De gemeente geeft agrariërs ruimte om innovatieve oplossingen te kunnen implementeren op het gebied van stikstof en klimaat.
- Er komt een actieve lobby bij de landelijke overheden om de vervallen vergunningen te legaliseren en eerder vergunningsvrije situaties te erkennen.
- Bij handhaving weegt de gemeente zorgvuldig de proportionaliteit en maatschappelijke gevolgen per casus.

7. Financiën

De gemeente voert een verantwoord transparant financieel beleid en zorgt ervoor dat inkomsten en uitgaven in balans blijven. De SGP zet zich in voor een solide financiële basis, waarbij uitgaven zorgvuldig worden afgewogen en doelmatig worden besteed. Tevens pleit de SGP voor een eerlijke verdeling van middelen vanuit het Rijk.

Transparant financieel beleid

De SGP streeft naar een heldere, overzichtelijke en degelijke begroting met maximale transparantie. Transparant zijn betekent inzicht geven in de financiële mogelijkheden (inkomsten en uitgaven). Het vertrouwen in de gemeentelijke financiën is van betekenis voor de bereidheid tot het betalen van gemeentelijke belastingen en heffingen.

Concreet:

- De gemeente publiceert jaarlijks een overzicht van de algehele financiële situatie, zodat inwoners inzicht krijgen in de inkomsten en uitgaven.
- De gemeente heeft een structureel sluitende begroting.
- Belastingverhoging wordt zoveel mogelijk beperkt. Bij tekorten wordt er eerst gekeken of er gesneden kan worden in de uitgaven.
- Tarieven van rioolrecht, afvalstoffenheffing etc. zijn kostendekkend.
- Tarieven voor de begraafrechten behoeven niet kostendekkend te zijn, zodat iedereen grafrechten kan kopen.
- Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen voor inwoners met een laag inkomen.

Subsidiebeleid

Subsidies aan organisaties, verenigingen en instellingen worden uitsluitend ingezet om doelen van publiek belang te ondersteunen.

Concreet:

- Ook identiteitsgebonden organisaties hebben recht op subsidie wanneer zij activiteiten van publiek belang ontplooien.
- Wanneer de doelstelling en activiteiten van een potentiële subsidieontvanger in strijd zijn met Bijbelse uitgangspunten zal de SGP aan een subsidieaanvraag geen steun kunnen verlenen.

8. Verkeer en vervoer

Verkeer en vervoer blijven belangrijke aandachtspunten. Het toenemende aantal auto's vraagt om slimme en toekomstbestendige oplossingen. De SGP wil doorgaande verkeersstromen zoveel mogelijk buiten woonkernen houden. Openbaar vervoer speelt een belangrijke rol en moet toegankelijk worden ingezet. Daarnaast verdient fietsverkeer prioriteit, met goed onderhouden fietspaden en maatregelen om fietsen aantrekkelijker te maken.

Optimaal verbonden

Om de bereikbaarheid te vergroten pakt de gemeente actuele verkeersknelpunten met spoed aan. Het is goed dat de gemeente hiervoor ook opkomt bij Rijkswaterstaat.

Concreet:

- De SGP is voorstander van een directe verbinding van Zuidhorn naar de A7 en pleit voor een betere doorstroming van de Friesestraatweg naar Groningen. Ook is de doorstroming bij de brug van Gaarkeuken een punt van aandacht.
- Beschikbaarheid van bruggen voor fietsers en wandelaars verdient aandacht, zoals de uitval van de brug tussen Zuidhorn en Noordhorn aantoont. De SGP juicht toe dat de gemeente actief bij Rijkswaterstaat opkomt voor de bereikbaarheid.
- Naast goede OV-voorzieningen blijft de SGP ook voorstander van gebruik van het eigen vervoersmiddel.
- De gemeente moedigt inwoners aan om te fietsen door snelfietsroutes aan te leggen en ontbrekende schakels in het fietspadennetwerk te vullen. Denk hierbij aan de nieuwe fietsroutes Zuidhorn-Leek en Leek-Groningen.
- De gemeente zorgt voor een actueel Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan. Hierin staat hoe de gemeente komende jaren omgaat met verkeer en vervoer.

Veiligheid

Verkeersveiligheid is voor de SGP heel belangrijk, want ieder leven telt. De wegen naar en rond scholen hebben de speciale aandacht. De SGP streeft naar veilige oversteekplaatsen voor schoolgaande kinderen bij de scholen.

Concreet:

- De gemeente werkt samen met maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven om veilig verkeersgedrag te bevorderen.
- Doorgaande wegen blijven in principe 50 km/h, tenzij verkeersveiligheid anders vereist. In woonwijken geldt een maximum van 30 km/h. De wegen moeten qua inrichting voldoen aan de richtlijnen voor een veilige 30 km/h-weg.
- Te hard rijden in de wijk moet streng worden aangepakt.
- Kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsers, krijgen voorrang bij de inrichting van wegen om hun veiligheid zoveel als mogelijk te borgen.

Duurzaam vervoer

Vervoer wil de SGP niet alleen goed geregeld hebben, maar ook zo schoon mogelijk. Hiervoor zijn goede OV-mogelijkheden noodzakelijk.

Concreet:

- We streven naar snelle en betrouwbare OV-verbindingen naar alle dorpskernen. Dit is grotendeels de verantwoordelijkheid van de provincie. De gemeente spant zich bij de provincie in voor het behoud en de verbetering van verbindingen.
- Er komen voldoende laadpalen voor elektrische auto's en fietsen in de openbare ruimte.
- De gemeente werkt samen met bedrijven en werknemers om duurzaam vervoer naar werklocaties te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld door plannen voor elektrische fietsen en scooters, en door collectief vervoer.
- Bij de eventuele aanleg van de Lelylijn, is de SGP voorstander van een station in Leek. Hier wordt op aangedrongen bij de Provincie en het Rijk.

9. Volksgezondheid en duurzaamheid

Het is onze verantwoordelijkheid als rentmeesters om goed om te gaan met de schepping en te zorgen voor de volksgezondheid. Een duurzame samenleving waarin we onze (klein)kinderen niet belasten met de negatieve erfenis van deze tijd is essentieel. Milieuregels worden bij voorkeur op nationaal niveau vastgesteld, maar de gemeente speelt een belangrijke rol in het lokaal waarmaken van deze afspraken.

Samen gezond

De volksgezondheid is een punt van aanhoudende zorg voor de overheid. De gemeente kan veel voor haar inwoners betekenen door in volksgezondheid en welzijn te investeren.

Concreet:

- De gemeente stelt doelen vast om een gezonde levensstijl te stimuleren.
- Scholen krijgen ondersteuning bij voorlichting over bewegen, gezonde voeding en het voorkomen van verslavingen.
- Ondersteunen van voorlichting en bewustwording over verantwoord stoken, door samen te werken met relevante vakorganisaties en de brandweer.
- Houtstook als hernieuwbare energiebron wordt nadrukkelijk niet verboden.

Milieu en leefomgeving

De zorg voor het milieu begint lokaal. Hier kunnen we de schepping beschermen en de kwaliteit van leven verbeteren. Het verminderen van afval, hergebruik en afvalscheiding staan centraal. De vervuiler betaalt, maar afvalinzameling blijft betaalbaar en toegankelijk.

Concreet:

- De gemeente stimuleert het gebruik van openbaar vervoer en de fiets.
- Agrarische bedrijven worden geholpen met verduurzaming door middel van informatie over en toegang tot subsidies.
- Milieu- en natuureducatie op scholen worden gestimuleerd door de gemeente.
- De kosten van afvalinzameling blijven aanvaardbaar voor inwoners.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt circulaire initiatieven die het mogelijk maken afval weer als grondstof te gebruiken.
- Opruimen van zwerfafval wordt gestimuleerd door materiaal te verstrekken.
- Dorpsverenigingen worden gestimuleerd om zelf onderdelen van de leefomgeving te onderhouden.

Beheer van openbare ruimte en klimaatadaptatie

Een groene en prettige leefomgeving bevordert de kwaliteit van leven. Het beheer van water, verhardingen, verlichting, groen en speelvoorzieningen moet integraal en toekomstbestendig worden uitgevoerd. Naast vele andere partijen heeft de gemeente een belangrijke taak in klimaatadaptief handelen, rondom wateroverlast, droogte, hitte en overstromingen.

Concreet:

- Waardevolle natuur zoals bos en houtwallen wordt behouden.
- De gemeente voert een specifiek bomenbeleid met aandacht voor bestaande bomen, onderhoud en nieuwe aanplant.
- Speeltuinen worden goed verspreid, zodat elk kind dichtbij huis kan spelen.
- Bij de herinrichting van buitenruimte en woongebieden werkt de gemeente aan beperking van wateroverlast, droogte en hitte.
- De gemeente werkt naar een toekomstbestendige landbouw, zonder wateroverlast of watertekort.
- De gemeente neemt initiatief in klimaatadaptie, bijvoorbeeld door groene parkeerplaatsen te realiseren en natuurvriendelijke oevers aan te leggen.
- In samenwerking met het waterschap laat de gemeente een stresstest uitvoeren van het rioleringsysteem tijdens een situatie met extreme neerslag.
- De gemeente bevordert het plaatsen van een regenton door particulieren.
- Het gemeentelijk maaibeleid houdt rekening met agrarische belangen.

Duurzame energievoorziening

De energietransitie vraagt om actieve betrokkenheid van de gemeente. Energiebesparing heeft prioriteit, gevolgd door duurzame energieopwekking. Het is belangrijk om inwoners en bedrijven te betrekken en draagvlak te creëren voor initiatieven. De capaciteit op het energienet is beperkt als gevolg van vergaande elektrificatie van de samenleving. Dit noemen we netcongestie. Dit probleem hebben we de komende jaren mee te maken. Energielevering is daarmee niet altijd meer vanzelfsprekend. Een betrouwbaar en toekomstbestendig energienet is cruciaal. Dit vraagt van de gemeente een creatieve benadering van alternatieven voor het energienet, zowel binnen als buiten het bestaande systeem.

Concreet:

- De gemeente verduurzaamt gemeentelijke gebouwen.
- Initiatieven die energieverbruik verminderen krijgen prioriteit.
- In het beleid is aandacht voor warmte en koeling. Nieuwbouw is groen, energiezuinig, heeft meer openbaar groen en minder betegelde tuinen.
- De gemeente werkt nauw samen met woningcorporaties om de sociale huursector te verduurzamen.
- Netbeheerders geven inzicht in de capaciteiten van het energienet, zodat beleid hierop kan worden afgestemd en inwoners goed geïnformeerd zijn.
- Aansluitingen op het elektriciteitsnet kennen lange wachttijden. De gemeente onderzoekt daarom het overdragen van bestaande aansluitingen aan nieuwe bedrijven en de oprichting van gesloten distributiesystemen.

Ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven

Inwoners moeten zich gesteund weten door de gemeente bij verduurzamings-initiatieven. De rol van de gemeente is vooral faciliteren en ondersteunen. De SGP is tegen structurele subsidiëring van particuliere duurzaamheidsinitiatieven en is geen initiatiefnemer voor het opwekken van duurzame energie. Dit ligt bij bedrijven en particulieren. Leveringszekerheid en betaalbaarheid krijgen prioriteit boven CO₂-emissies van de energievoorziening. Dit werkt door in ruimtelijke ordening, vergunningverlening, en de gemeentelijke inkoop van energie.

Concreet:

- De gemeente geeft bekendheid aan groene regelingen en energiecoaches en treft stimuleringsregelingen voor energiebesparing in bestaande woningbouw.
- De gemeente werkt proactief mee aan duurzaamheidsinitiatieven en brengt daarvoor de benodigde (ruimtelijke) procedures op orde.
- De gemeente ondersteunt energiecoöperaties van inwoners en biedt ruimte aan nieuwe energieopwekkingsvormen, zoals waterstof en thorium.
- Geen nieuwe zonneparken en windturbines, behalve voor zover dit in de Regionale Energiestrategie afgesproken is.
- De SGP verwelkomt initiatieven van agrariërs die kleine windmolens bij hun boerderijen plaatsen.
- Zonne-energie op daken heeft prioriteit boven zonnevelden. Voor zonnevelden zijn kaders: tijdelijkheid en dubbel grondgebruik. Er komen geen zonnevelden op voor voedselproductie geschikte locaties.

10. Onderwijs

Goed onderwijs is essentieel. Het Rijk is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs, maar de gemeente speelt een belangrijke rol in het scheppen van randvoorwaarden. Denk aan passend onderwijs, leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting en het tegengaan van onderwijsachterstanden. De SGP hecht veel waarde aan betrokkenheid bij lokaal onderwijs in alle kernen, waarbij de vrijheid van onderwijs absoluut leidend blijft.

Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor de bekostiging van nieuwbouw en uitbreiding van scholen.

Concreet:

- Schoolbesturen en de gemeente werken samen aan een integraal huisvestingsplan (IHP) dat aansluit bij passend onderwijs en leerlingenvervoer.
- Duurzame en energiezuinige schoolgebouwen zijn een prioriteit; renovatie is een volwaardig alternatief voor nieuwbouw.
- De gemeente ondersteunt scholen in hun autonomie en stuurt niet op samenwerking of fusies.
- Ventilatie en binnenklimaat krijgen structureel aandacht.

Integrale kindcentra

Op veel plekken in het land worden Integrale kindcentra (IKC) ontwikkeld. Dit zijn voorzieningen voor kinderen van 0-12 jaar. Een IKC biedt scholen een kans om leerlingen vroeg bij de identiteit van de school te betrekken en een goede doorlopende leerlijn aan te bieden. IKC's kunnen een goed instrument zijn om onderwijsachterstanden te bestrijden en sociale cohesie te bevorderen. De SGP pleit ervoor scholen in dezen geen druk op te leggen.

Concreet:

- Maatschappelijke initiatieven zoals peuterspeelzalen worden niet onnodig gehinderd met regels. De gemeente verstrekt ook subsidie aan initiatieven die de voorschoolse educatie bevorderen.
- Scholen mogen niet worden gedrongen of gedwongen om zich om te vormen tot een IKC of brede school.

Onderwijsachterstanden tegengaan

De gemeente biedt speciale programma's aan om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen. De SGP wil laaggeletterdheid en taalachterstanden effectief aanpakken. Het bevorderen van leesgedrag onder jonge kinderen is hierbij een belangrijk middel.

Concreet:

- Bij afspraken over resultaten van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) staat de inzet van scholen centraal. De gemeente schrijft geen leeropbrengsten of didactische middelen, zoals een Citotoets, voor aan scholen.
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en bibliotheken om leesgedrag en taalvaardigheid te bevorderen.
- Bibliotheken worden ondersteund als kennis- en ontmoetingscentra voor informatie, debat en sociale interactie rondom taal, geletterdheid en educatie.
- Onderwijs en jeugdhulp werken samen om thuiszitten te voorkomen, met oog voor complexe situaties.
- De gemeente minimaliseert wachtlijsten bij zorgaanbieders voor kinderen en jongeren met complexe problematiek.
- Leerlingen die vanuit een instelling terugkeren naar school, krijgen goede begeleiding.

11. Sport, erfgoed en recreatie

De SGP wil een hechte samen-leving, niet een 'naast-elkaar-leving'. Cultuur en aandacht voor cultuurgeschiedenis kunnen hierin een belangrijke rol spelen. Dat geldt ook voor verantwoord samen recreëren en sporten.

Sport en recreatie doen we samen

Sport en ontspanning dragen bij aan een gezonde levensstijl en heeft een belangrijke sociale werking. De SGP ondersteunt sport door goede faciliteiten te bieden. Zondagsrust blijft voor de SGP een belangrijk uitgangspunt voor sport. De SGP waardeert het wanneer gemeentelijke sportvoorzieningen zelfstandig opereren. Daarnaast ondersteunt de SGP Bijbels verantwoorde recreatie met oog voor de omgeving. De gemeente schept goede randvoorwaarden, zodat recreatie en natuurbelangen in balans zijn en inwoners toegang houden tot natuurgebieden.

Concreet:

- De gemeente stimuleert sport en gezondheid via samenwerking met scholen.
- Het is belangrijk dat kinderen leren zwemmen en dat er voldoende mogelijkheden zijn om de zwemvaardigheid op peil te houden. De SGP kiest voor het behoud van voldoende zwemgelegenheden.
- De gemeente ondersteunt maatschappelijke initiatieven en sportverenigingen actief bij het bieden van sportmogelijkheden.
- Sportevenementen kunnen op maandag t/m zaterdag worden georganiseerd.
- De gemeente werkt aan het behoud en de ontwikkeling van recreatieterreinen, zoals natuurgebieden, en waarborgt de toegankelijkheid voor bezoekers. De SGP is tegen maatregelen die de toegankelijkheid van natuur beperken.
- Recreatievoorzieningen mogen geen onevenredige inbreuk maken op het buitengebied en de belangen van agrariërs.
- Bij nieuwe bestemmingsplannen moet voldoende groen, water, speelvoorzieningen en wandel- en fietspaden worden meegenomen.
- Bij recreatieplekken buiten de bebouwde kom moeten er voldoende voorzieningen zijn, zoals prullenbakken, toiletten en parkeergelegenheid

Cultuur verbindt

De SGP vindt cultuurbeleving heel belangrijk. Culturele activiteiten moeten ontstaan uit particulier initiatief. De gemeente vervult daarbij een stimulerende en ondersteunende rol. Reclame-uitingen, culturele activiteiten of kunstuitingen met een godslasterlijk, aanstootgevend of schokkend karakter wil de SGP uit de openbare ruimte weren.

Concreet:

- De gemeente zorgt voor een moderne, toegankelijke bibliotheek met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen.
- Scholen krijgen ondersteuning bij natuur- en cultuureducatie. De gemeente geeft hun ruimte voor eigen invulling.
- De gemeente steunt lokale media, zodat zij kunnen voorzien in onafhankelijke informatie. Ook zijn de media een platform voor de maatschappelijke dialoog.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt initiatieven om muziekonderwijs toegankelijk te maken voor alle kinderen.

Archeologie en erfgoed

Archeologie en erfgoed zijn verbonden met de lokale identiteit van onze dorpen en maakt ze aantrekkelijk voor inwoners en toeristen. De rijke geschiedenis blijft zichtbaar in de bebouwing, de openbare ruimte en in het cultuurlandschap. Onze oude kerkgebouwen spelen daarbij een unieke rol. Ze vormen niet alleen historische en architectonische hoogtepunten, maar zijn ook van grote maatschappelijke waarde.

Concreet:

- De gemeente voert actueel beleid voor archeologie en cultuurhistorie, zodat waardevolle historische elementen behouden blijven.
- De gemeente stelt het monumentenbeleid in samenwerking met de gemeenschap vast.
- Cultuurhistorische verenigingen worden ruimhartig ondersteund.
- In het bijzonder gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden moeten in goede staat van onderhoud verkeren. Verduurzamen van deze panden is voor de SGP een belangrijk aandachtspunt.
- In oude en authentieke wijken en straten wordt gebouwd met oog voor de geschiedenis.
- De SGP onderstreept het belang van de gemeentelijke kerkenvisie, omdat deze een erkenning vormt van kerkgebouwen als belangrijke dragers van historisch en cultureel erfgoed. De gemeente ondersteunt initiatieven om kerkgebouwen in stand te houden en, wanneer nodig, een passende (neven)functie te geven.
- De gemeente onderhoudt het contact met alle partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van de kerkenvisie. De SGP bepleit dat de visie elke vijf jaar wordt getoetst op actualiteit en zo nodig bijgesteld.